

Svar på Vaula Norrenas och 22 andra ledamöters motion om att på olika håll i Vanda skaffa skollokaler som lämpar sig för personer som insjuknat på grund av inomhusluften

VD/10947/00.02.00.03/2016

EL-H/IK/ET/PN/NJ/AV/AP

Vaula Norrena och 22 andra ledamöter har lämnat in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Fullmäktigemotion om att på olika håll i Vanda skaffa skollokaler som lämpar sig för personer som insjuknat på grund av inomhusluften

Kommuner i Finland får årligen en räkning på över 40 miljoner euro på grund av inomhusrelaterad sjukfrånvaro och anställande av vikarier.

I Vanda, som i hela Finland, härstammar många skolbyggnader från en tid av s.k. dåligt byggsätt. Antalet elever och lärare som insjuknat på grund av inomhusluften stiger.

Enligt en utredning av Undervisningssektorns Fackorganisation har var femte lärare haft sjukfrånvaro som orsakats av inomhusluften.

Av hela personalen vid skolorna i Vanda (2486 personer) skulle denna 20 % innebära ca 500 personer.

Mest kroniskt sjuka elever och lärare försöker man först flytta över till andra klassrum och andra skolor. Om det inte hjälper, sjukskriver sig lärare och skolassistenter i långa perioder, går i invalidpension eller byter till ett helt annat yrke.

Elever som insjuknat av inomhusluften kämpar på i sina egna skolor i upp till flera år med långa frånvaroperioder. Först efter det att deras hälsa (och framtida arbetsförmåga) har kollapsat, flyttas de till en annan skola eller till hemundervisning.

Men om de som insjuknat av inomhusluften i god tid kommer till friska utrymmen stoppas exponeringen och deras hälsa och arbetsförmåga upprätthålls.

Vi föreslår att Vanda undersöker möjligheten att på olika håll i Vanda inrätta s.k. 'allergifria lokaler' för personer som insjuknat på grund av inomhusluften.

En ren skollokal är byggd av material i utsläppsklass M1, den har en välfungerande ventilation och starka kemikalier används inte vid städning av lokalen. I en ren lokal använder man inte möbler eller skolböcker som tagits från en lokal som har problem med inomhusluften.

(Den ideala situationen vore att också de som använder lokalerna förbinder sig att inte använda starkt parfymerade produkter, också när det gäller klädtvättmedel.)

Bl.a. har en vanlig flyttbar paviljong visat sig fungera bra för många som insjuknat på grund av inomhusluften.

Nu när det byggs nya skolor runtom i Vanda vore det ett bra tillfälle att inrätta allergifria lokaler, t.ex. i form av s.k. 'allergifyglar' - eller som fristående paviljong- eller timmerbyggnader på skolgårdarna.

För detta slags pilotprojekt skulle man kanske också få extern projektfinansiering.

Vi föreslår att Vanda omgående utreder ordnandet av 'allergifria' skollokaler på olika håll i Vanda."

Stadsfullmäktige 12.12.2016 § 21

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bildningsväsendets verksamhetsområde konstaterar som sitt svar följande:

Bildningsverket konstaterar att Vanda har som mål att alla skolor ska ha god och sund inomhusluft. Om de upptäcks problem med inomhusluften, så ingriper man med det snaraste och genomför reparationer på ett högklassigt sätt och enligt de senaste rönen. Likaså fästs vid byggande och ombyggnation särskild vikt vid planeringen, byggandet och inspektionen. Den senaste tiden har man haft lyckade erfarenheter bl.a. i samband med Solstenens allaktivitetshus och från ombyggnaden i Hasselbacken.

Under de närmaste åren byggs nya skolor på olika håll i Vanda och på så vis får man skolor med sund inomhusluft som trygga för elever som uppvisar symptom, på tillräckligt nära avstånd från deras hem. I de nuvarande skolfastigheterna görs inomhusluftsreparationer enligt behov. Målsättningen är att i Vanda stegvis får ett servicenät med sunda och trygga skolfastigheter. Om det före de nya skolorna blir klara inte finns tillräckligt goda utrymmen i de lokaliteter som redan finns, kan man vid behov skaffa en "inomhusluftspaviljong" eller gå in för någon liknande lösning.

Stadsstyrelsen 6.2.2017 § 20

Förslag framfört av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendets verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Vaula Norrena och de 22 andra som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 6.3.2017 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade enhälligt att remittera ärendet för beredning.

Bildningsväsendet föreslår följande precisering till tidigare utlåtande:

Anmälningar om inomhusluftproblem från skolorna görs till fastighetscentralen som efter behov inleder undersökningar för att utreda orsakerna till symtomen. Om antalet personer som uppvisar symptom i lokalen är stort försöker man hitta en annan lokal i byggnaden som kan användas medan undersökningarna pågår. En reparationsplan görs upp utgående från undersökningens resultaten. Om det

efter att reparationsplanen har verkställts ännu finns misstankar om lokalens användbarhet, ber man hälsomyndigheterna utreda användbarheten. En hälsomyndighet är en instans som kan sätta lokalen i användningsförbud.

I samband med symtomen av inomhusluften utreder man alltid om det finns behov att flytta de elever och anställda som uppvisar symtom till en annan lokal innan reparationsåtgärder vidtas.

När en lärare berättar om sina symtom för rektorn är de fortsatta åtgärderna följande: Rektorn hänvisar till företagshälsan och försäkrar att företagshälsan kontaktats; i skolan görs nödvändiga arrangemang och/eller försök (luftrenare, arbete i andra lokaler). Därefter hålls ett trepartsmöte med rektor, lärare/assistent och företagsläkare. Rektorn kontaktar områdeschefen och en arbetshälsospecialist om det ser ut att man behöver ett arbetsrum i någon annan skola. Områdeschefen kartlägger möjligheterna i andra skolor. Arbetstagaren besöker den tillfälliga lokalen och provar hur den känns före en längre placering (vid behov flera testbesök). Till en början görs placeringen för viss tid och efter det görs en eventuell tjänsteförflyttning.

I samband med skolornas inomhusluftproblem har man fastställt Vandas verksamhetsmodell i inomhusluftarbetsgruppen på stadsnivå. Om det finns misstankar om inomhusluftproblem i en skola ber skolhälsovården via ett meddelande som skickas av rektorn att vårdnadshavarna meddelar skolhälsovårdaren om barnen uppvisar sådana symtom som de misstänker att beror på inomhusluften. Skolhälsovårdaren skriver in anmälningarna i symtomuppföljningen, ger uppföljningsanvisningar och hänvisar vid behov barnet till en läkarmottagning för fortsatta undersökningar och vård. Symtomuppföljningens uppgifter om antalet rapporteras i de skolspecifika inomhusluftgrupperna där de används i undersöknings- och reparationsplaneringen på åtgärd av fastighetscentralen. Antalet personer som uppvisar symtom rapporteras vid de skolspecifika inomhusluftgruppernas varje möte. Skolhälsovården/läkaren tillsammans med vårdnadshavaren fattar individuella beslut om att flytta över en elev till en annan skola. Områdeschefen utreder möjligheten att flytta en elev till en annan skola på begäran av vårdnadshavaren. Man sörjer för varje elevs utbildning, vid behov fattas individuella beslut.

För tillfället finns det inget behov för en "allergifri flygel", inomhusluftsreparationer har gjorts efter behov och för nästan varje Vandaelev har man hittat en lämplig skolbyggnad i Vanda. Några elever har flyttat från en Vandaskola till en annan och några till grannstaden, bland annat tre 7-9-klassister studerar i grannstaden. För tillfället har man hittat en lämplig skolbyggnad i Vanda för alla drygt 22 000 elever.

Stadsstyrelsen 26.3.2018 § 26

Förslag av biträdande stadsdirektören för bildningsväsendet:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Vaula Norrena och de 22 andra som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 9.4.2018 § 12

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Vidare antecknades att de grönas fullmäktigegrupp lämnade in följande uttalande till protokollet som understöddes av kristdemokraternas fullmäktigegrupp, centerns fullmäktigegrupp, sannfinländarnas fullmäktigegrupp, de blåa i Vandas fullmäktigegrupp och ledamoten Jari Jääskeläinen:

"Vi kräver att man utgående från resultaten från symtomenkäterna på nytt bedömer behovet av lämpliga skol- och daghemslokaler för dem som insjuknat på grund av inomhusluften och vidtar nödvändiga åtgärder".

Bilaga:

- den undertecknade fullmäktigemotionen

Anvisningar för sökande av ändring: 4.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Ilkka Kalo, direktör för den grundläggande utbildningen, tfn 09 8392 2060,
foramn.efternamn[at]vanda.fi

Eila Tanninen, ekonomi- och förvaltningsdirektör, tfn 09 8392 2913, foramn.efternamn[at]vanda.fi